

Os oes gennych unrhyw gwestiynau, ymholiadau, neu angen mwy o wybodaeth, cysylltwch â'r adran os gwelwch yn dda:

Ffôn: (01792) 703854

Dydd Llun i Wener (heblaw am wyliau banc)

8.30 am i 4.30 pm

Mae peiriant ateb ar gael y tu allan i oriau gwaith

E-bost: SBU.CleftEnquiries@wales.nhs.uk



Bwrdd Golygyddol: 1054
Dyddiad Cyhoeddi: Ebrill 2015
Fersiwn: 2
Dyddiad Adolygu: Rhagfyr 2020
Dyddiad Adolygu Nesaf: Rhagfyr 2022
Awdur: Therapyddion Iaith a Lleferydd Hollt,
Canolfan Taflod a Gwefus Hollt Cymru



GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Bae Abertawe
Swansea Bay University
Health Board

Babble Cam Dau



Y Ganolfan Cymraeg i
Wefus a Thafod Hollt
The Welsh Centre for
Cleft Lip & Palate

Therapi Iaith a Lleferydd

Ysbyty Treforys, Abertawe, SA6 6NL

Ffôn: (01792) 703854

<https://sbuhb.nhs.wales/hospitals/a-z-hospital-services/cleft-team/>

Creu amgylchedd gyfathrebu da

Wrth gychwyn ar waith lleferydd gyda'ch plentyn mae'n bwysig dechrau trwy greu amgylchedd cyfathrebu da.

- Dylech gael gwared o bopeth all dynnu sylw eich plentyn e.e. trowch y teledu i ffwrdd, dewis amser tawel o'r dydd, efallai pan mae'r plant eraill yn yr ysgol ac yn y blaen.
- Byddwch ar yr un lefel â'ch plentyn e.e. Eisteddwch ar y llawr o flaen eich plentyn fel eu bod yn medru gwyllo eich wyneb, gwefusau, tafod a dannedd wrth i chi siarad.
- Hybwch gyswllt llygad da, daliwch degan yn agos i'ch wyneb i hybu eich plentyn i edrych arnoch chi.
- Rhowch ganmoliaeth ac anogaeth i unrhyw gynigion i gyfathrebu.



Problemau

Os nad yw eich plentyn yn copïo, cariwch ymlaen.

Peidiwch â rhoi pwysau ar eich plentyn i gopïo'r gair. Mae'n rhaid i'r plentyn glywed y sŵn gannoedd o weithiau er mwyn dysgu sut i'w ddweud.

Nodyn ar Ddatblygu Geiriau a Brawddegau

■Erbyn 2 blwydd oed mae brawddegau plant fel arfer yn cynnwys 1 – 2 gair e.e. 'ta-ta dadi', 'banana arall', 'ble tedi'.

Mae plant yn deall un neu ddau air allweddol mewn brawddeg ac felly byddant yn torri brawddegau i lawr i ddarnau llai o wybodaeth.

Am wybodaeth bellach gweler ein taflen ddatblygu iaith.



Mae Babble cam 2 yn debyg iawn i Babble cam 1

- Mae Babble cam 2 hefyd yn cynnwys ailadrodd synau blaen tawel fel 'p', 't', 'f', 's', 'sh', 'th'.
- **Defnyddiwch synau Tawel** fel bod eich plentyn yn clywed y synau yn iawn ac yn lleoli ei safle yn y geg yn haws.
- **Synau blaen**—mae'r synau yma yn weledol ac y pellaf i ffwrdd o'r gwddf i annog y plentyn i beidio gwneud synau yn y gwddf.
- Peidiwch a rhoi pwysau ar eich plentyn i gopïo synau
- Daliwch degan yn agos i'ch ceg i hybu eich plentyn i edrych ar eich gwefus, dannedd a'ch tafod oherwydd eu bod yn dod o synau blaen y geg.

Sut mae Therapi Babble Cam dau yn wahanol i Therapi Babble Cam un?

Mae Babble Cam 2 yn hybu synau tawel blaen y geg drwy eiriau ac ymadroddion bach yn hytrach nag ailadrodd synau unigol.

Cofiwch, gall y synau blaen y geg 'p', 't', 'f', 's', 'sh', 'th' fod ar ddechrau gair neu ar ddiwedd gair.

Er enghraifft, y sŵn targed 'p'.

'Pinc'

'Tap'

Cofiwch gadw'r ymadroddion yn fyr.

Er enghraifft; 'paent pinc'.

I'w osgoi

- Uh—oh
- Chwynu
- Anwybyddwch y synau yma ble fo'n bosibl neu rhowch esiampl o sŵn blaen y geg
- Er enghraifft;
Plentyn yn dweud 'uh—oh'
Rhiant yn dweud 'wps'

Hybu Siarad

Defnyddiwch yr un geiriau yn aml drwy gydol y dydd

Rhowch siawns i'ch plentyn siarad.

Rhoi dewisiadau i'w hybu i geisio dweud geiriau

Er enghraifft; 'Chwarae gyda pêl neu'r tren?'

Os yw eich plentyn yn dweud gair yn anghywir yna ailadroddwch ef yn ôl

Er enghraifft ; Plentyn yn dweud 'leilen'

Rhiant yn dweyd 'le, deilen yw e'

Cofiwch ganmol pob ymgais i siarad



Gweithgareddau

Rhaid gwneud gweithgareddau i annog datblygiad lleferydd bob dydd. Y ffordd hawsaf i wneud hyn yw i ddod o hyd o weithgareddau yn y drefn ddyddiol.

Er enghraifft

- Amser ymolchi — Defnyddiwch eiriau megis 'sblash', 'tap', 'swigod', 'tywel', 'sebon'.
- Amser bwyd — Defnyddiwch eiriau megis 'bwyta', 'ffforc', 'poeth', 'cwpan'.
- Amser chwarae — defnyddiwch eiriau megis 'cyflym', 'araf', 'chwith', 'ffair', 'babi', 'fferm'.
- Pryd rydych allan yn y car neu am dro — defnyddiwch ymadroddion byr megis 'sbia di ...' neu 'ffeindiais i ...'
- Yn y parc — defnyddiwch eiriau megis 'gwthio', 'siglo', 'wwws'.
- Wrth siopa bwyd — defnyddiwch eiriau megis 'sudd', 'pinafal', 'taws', 'selsig'.
- Wrth ddarllen llyfr, darganfyddwch hoff gymeriadau eich plentyn sydd a synau blaen y geg megis Peppa, Topsy a Tim, Iomos y Tank, Postman Pat.

